

Tsitrusseid ootab keeruline aeg

Milliseid tingimusi vajavad sidrunipuud ja teised tsitrused, et toas talvitudes elada üle pikk pime aeg?

Meie aiaärides on tsitrustest saada peamiselt sidruni-, mandariini- ja kalamondiinipuud. Paljud on sidruni-, apelsini- või greibipuu ise seemnest üles kasvatanud, taimi tuuakse kaasa ka soojamaareidelt.

Suvel võivad tsitrused muretult õues peesitada, kuid sügisel tuppa tuues muutub olukord keeruka-

REPRO

Õigel hooldusel võib sidrunipuu toas õitseda ja viljuda.

maks: soojas ja hämaras ruumis ei tunne nad end sugugi hästi.

■ Noored tsitrused ja need puud, mis pole veel viljunud, tahavad talvel olla üsna jahedas (8–12°), viljakandvad taimed võivad olla veidi soojemas (14–16°) ruumis. Korterid tavaliselt nii jahedad pole, eramus leiab ehk jaheda veranda või esiku.

■ Hoidke tsitrusseid hilissügisel ja talvel võimalikult valguses kohas. Sobivaim päeva pikkus nende jaoks on umbes 12 tundi. Aasta pimedaimal ajal novembrist jaanuarini on puud tänuks lisavalguse eest, eriti valgusnõudlik on apelsinipuu. Võimalusel hankige taimelambid, väga sombustel päevadel võiksidki need põleda pool ööpäeva.

■ Lehed kipuvad varisema siis, kui taim on liiga soojas ja kuiva õhuga ruumis; kui muld on liiga kuiv või liiga märg ning kui valgust on vähe.

■ Kastke taimi mõõdukalt, 1–2 korda kuus võib kastmisvettesse lisada ka spetsiaalset tsitrusete väetist.

■ Tsitrused ei talu lubjarikast kaevu- või kraanivett. Kasutage vihma- või lümevett. Kui seda pole võimalik koguda, ajage lubjarikas vesi keema ning laske seejärel paar ööpäeva seista, et vesi õhustuks.

■ Kui lehed hakkavad kolletuma, on taimel suure tõenäosusega rauapuudus. Kvaliteetses tsitrusete väetises olev raud on tavaliselt kergelt omastataval kujul ning seda kasutades muutuvad lehed taas ilusaks roheliseks. Lehti võib pritsida ka mõne raua sisaldava väetise nõrga lahusega. Suvel võib taimi kasta mõne korra näiteks 0,5% rauavetrioli lahusega (1 tl 1 liitri vee kohta).

■ Tsitrusete kõige ohtlikumad ja levinumad kahjurid on kedriklestad ning kilp- ja villtäid. Kui te neid õigel ajal ei märka ja kahjustus on massiline, võib puu isegi hukkuda, eriti kedriklestade rünnaku korral. Märgetes kahjureid, püüdke neist võimalikult ruttu lahti saada.

HUVITAVAT

AARNE KÄHR

Kalamondiinipuu viljad kahjuks süüa ei kõlba.

Leplik kalamondiinipuu

Kalamondiinipuu (*Citrofortunella microcarpa*) on eluruumis kasvatamiseks kõige vähenõudlikum.

Sageli peetakse teda väikeste oranžide mandariinitaoliste viljade pärast ekslikult mandariinipuuks, tegelikult on ta mandariinipuu (*Citrus reticulata*) ning jaapani kinkanipuu (*Fortunella japonica*) ja hariliku kinkanipuu (*F. margarita*) hübriid.

Kalamondiinipuud toodi Euroopasse umbes 160 aastat tagasi Filipiinidelt, toataimena on neid müüdnud mõnikümme aastat. Kuigi nimetus paneb ta puude hulka, on potis kasvav kalamondiinipuu pigem põõsake.

Tubastes tingimustes võib ta aastatega sirguda meetri kõrguseks, õitsema ja viljuma hakkab aga juba mõne aasta sena. Heades tingimustes on põõsakesel rikkalikult vilju. Need on siiski vaid silmarõõmuks, sest mõrud ja hapud viljad pole just kõige maitsvamad.

AARNE KÄHR